

верховенства права. Оскільки не було вжито необхідних заходів на попередні дії, немає жодних гарантій, що вони не повторяться.

Висновок. Законодавством не завжди вдається передбачити всі можливі варіанти скоєння злочину, тому заради збереження життя застосування смертної кари поновить справедливість і залишить питання гуманності на розсуд злочинця, чинити дії, за які він понесе тотожне покарання, чи утриматись від них. З погляду на те, що людські якості формуються з дитинства, слід залучити до покарання учасників подій, які вплинули на жорстоку поведінку. Такі дії змусять думати осіб ефективніше і ставитись відповідальніше до виховання, духовного розвитку та їх наслідків. Ужиття таких заходів забезпечить гарантії людських прав на життя з більшою вірогідністю їхнього дотримання. Адже існують дві сторони: постраждалого і осудного, і до кожної слід віднестись з рівним рівнем уваженні про справедливість, гуманність та всі чинники, притаманні правовій, демократичній державі.

Олександр СПІВАК

курсант факультету підготовки
фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Науковий керівник:

Артем ПЛАХОТНИЙ

викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ COVID 19

Коронавірус став великою несподіванкою для людства. У 2015 році – під час щорічного виступу на Міжнародній конференції TED (платформа для обговорення «ідей, які варті поширення»), Білл Гейтс закликав людство витратити гроші, для боротьби з особливо небезпечними вірусами. До того ж, він не обмежився загальними зверненнями, а перерахував низку вагомих аргументів про актуальність завдання, яке має виконати людство, бути готовим боротися з такими вірусами, що, за його словами, найбільш становлять загрозу глобальної катастрофи.

На конференції також обговорювали галузі гуманітарної та економічної сфери:

1. Держави почали закривати кордони, скоротилася міжнародна глобальна торгівля та потоки людей.

2. Карантин призводить до заборони та до обмеження низки прав приватної особи. Такі обмеження є тимчасовими але ніхто не може передбачити, як довго триватиме криза і наскільки руйнівною вона буде.

За весь цей час пандемії багато правознавців почали працювати дистанційно, проводити безліч конференцій онлайн, аби уникнути поширення вірусу, багато вузів перейшли на дистанційну форму навчання. Однак умови пандемії змушують країн вдаватися до громадського примусу, оскільки необхідні агресивні дії для стримування будь-якого інфекційного збудника, особливо такого заразного, як Covid-19. Захисні заходи, такі як закриття підприємств або соціальне дистанціювання, ефективні лише в тому випадку, якщо вони поєднуються із суворими зусиллями щодо запобігання поширенню хвороби. Наприклад, у Сінгапурі, Південній Кореї та інших країнах, які зупинили поширення коронавірусу, безкомпромісний підхід, включаючи масове тестування, відстеження контактів та вибіркового карантин, приніс свої плоди, чого, наприклад, США не зробили. Завдяки зусиллям у Сінгапурі поширення інфекції вдалося стримати, лікарням та не довелося боротися з великим припливом нових пацієнтів, і лише три людини померли від хвороби. Уявна ефективність вирішення проблем є вагомим стимулом змінити вагу на користь позитивістського підходу до регулювання цивільних відносин: наприклад як, ухвалити нові закони, внести зміни до цивільного кодексу з положеннями, які завжди є новинами.

Оцінюючи прогрес, досягнутий у зупиненні поширення вірусу шляхом введення жорстких обмежень, експерти зазначають, що часткове обмеження громадянських прав та розширення повноважень правоохоронних органів триватиме багато часу, влада та населення поступово звикає до цього. Держава буде більш домінантною та визначатиме моделі поведінки. Після завершення пандемії органи влади можуть продовжувати використовувати ці інструменти. Тому Китай уже проводить цю політику. Електронне спостереження, розпізнавання облич, місцезнаходження людей і вміст, яким вони діляться, дозволили обмежити поширення вірусу. Ліберальні країни можуть піти тим же шляхом – створюючи програми для відстеження людей, їх контактів та отримання несанкціонованого доступу до особистих даних – не лише кореспонденції та камер спостереження, а й особистих біометричних даних.

Усе це створює загрозу для «звикання» суспільства до вирішення низки проблем шляхом публічного адміністрування. Те ж передбачає нормативна база. Це є більш правильним, а інша концепція регулювання (модернізації регулювання) бюргерських додатків в умовах епідемії/пандемії в нашій країні наразі не відбувається. Тому можна сказати, що вплив пандемії на поняття цивільного права є викликом баченню сутності цивільного права. 1) вивчення та аналіз проблем епідемії та карантину; 2) зробити висновки

щодо тлумачення та застосування чинного законодавства. 3) законодавство та практика його застосування; 4) вдосконалення правил законодавство, що регулює цивільні відносини за особливих обставин тощо.

Слід зазначити, що, незважаючи на те, що проблеми пов'язані з обмеженням, права людини, пов'язані з карантинном, захистом прав особистості, регулюванням господарської діяльності в активній діяльності в особливих умовах, дистанційна робота та навчання. Окрім того, є багато інших питань, що активно обговорюються (у тому числі й професіоналами) у соцмережах, конкретні дослідження та їх висновки.

У свою чергу, забезпечення такої відповідності може мати підґрунтям норми Конституції та Цивільного кодексу. Відтак одним з головних завдань удосконалення цивільного законодавства має стати визначення приватно – правового статусу людини, котрий відповідав би європейським стандартам у цій галузі. На жаль, норми Цивільного кодексу у цій галузі виглядають морально застарілими і несуть на собі відбиток пострадянського підходу. Тому їх удосконаленню, у процесі ре кодифікації, уваги має приділятися більше, ніж удосконаленню будь-яких інших цивільних відносин.

Хочу зазначити особливості укладення шлюбу в період дії карантинних заходів із запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Відповідно до положень СК України, укладення шлюбу зводиться до таких етапів: 1. Звернення до державного органу РАЦС жінки та чоловіка, які виявили бажання укласти шлюб (ч. 2 ст. 28 СК України); 2. Ознайомлення осіб, які бажають зареєструвати шлюб, з їхніми правами та обов'язками (ст. 29 СК України); 3. Прийняття державними органами РАЦС заяви за наявності всіх необхідних документів; 4. Заручини (ст. 31 СК України) [2]; 5. Реєстрація шлюбу (ст. 34 СК України). Одночасно з цим, урахуваючи аспекти розвитку та інтеграції українського законодавства до міжнародно-правових актів сімейного права країн ЄС, СК України передбачає можливість пред'явлення відповідної заяви про укладення шлюбу не лише за особистою присутністю, а й через представників за умов засвідчення такої заяви нотаріально, за наявності нотаріально посвідченої довіреності. Однак зробити це можна лише за наявності поважних причин, що перешкоджають особистим зверненням [11, С. 1037-1044]. Однією з поважних причин на сьогодні є прийняті постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», норми обмежувальних заходів [4]. Отже, у зв'язку з уведеними нормами обмежувальних заходів, громадяни України, які виявили бажання зареєструвати свої відносини уклавши шлюб, можуть користуватись допомогою державного проекту, що надає українцям можливість звернутися із заявою на укладення шлюбу online на веб-порталі у сфері Державної реєстрації актів цивільного стану.

1. Алла Кошляк, Євген Спирін. Світ після пандемії: глобалізація слабшає, націоналісти зміцнюють позиції.
2. Смітс Я. Європейське приватне право як змішана правова система. Європейське право. № 2-4/2012. С. 219.
3. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21. Ст. 135.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45-46. Ст. 356.

Тетяна СТОЄВА

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Олексій ХАЛАПСІС

завідувач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
доктор філософських наук, професор,

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Сьогодні особливу увагу приділяють принципу верховенства права, що є надзвичайно важливим і актуальним питанням для функціонування правової системи держави, яка повинна відповідати світовим стандартам. На державному рівні верховенство права й права людини повинні визнаватися найвищою соціальною цінністю, одним із основних пріоритетів, що визначають зміст і напрями діяльності держави та державних органів. Зважаючи на це, важливо дослідити процес зародження цього принципу, його становлення в історичному аспекті та напрями його розвитку. Знайти філософсько-правові аспекти є дуже доцільним і для сучасних досліджень, адже втілення принципу верховенства права потребує розуміння її первинної сутності, що необхідне для ефективної правотворчої та правозастосовної діяльності.

Саме філософське сприйняття права дало змогу визначити пріоритетні принципи верховенства права. Ще з часів давньогрецьких філософів до поняття «право» зверталися як до основного засобу та принципу, що допомагає контролювати суспільні відносини й здійснювати державно-владні повноваження. Особливо помітним в обґрунтуванні цієї ідеї був внесок Арістотеля. Саме Арістотель уперше почав стверджувати, що панування законів має перевагу над пануванням когось із громадян, і бачив користь від